

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobkyně: **S. J. L. (**nyní uvádí S. G.), zastoupené Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou se sídlem Praha 2, nám. I. P. Pavlova 3, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 6. 2003, č. j. OAM-4371/VL-11-ZA04-2002, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 21. 7. 2004, č. j. 36 Az 719/2003-22,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 6. 6. 2003, č. j. OAM-4371/VL-11-ZA04-2002, žalovaný neudělil žalobkyni azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Současně rozhodl tak, že se na žalobkyni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobkyně citovala řadu ustanovení správního řádu, která žalovaný v řízení porušil, a trvala na tom, že splnila zákonné podmínky pro udělení azylu dle § 12 a § 14 zákona o azylu nebo alespoň pro vztažení překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Ke skutkovým důvodům odkázala na žádost o udělení azylu, protokol o pohovoru a další spisový materiál. Navrhla, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Krajský soud žalobu zamítl rozsudkem ze dne 21. 7. 2004. Po přezkoumání napadeného rozhodnutí v rámci žalobních bodů neshledal v řízení před správním orgánem vady vytýkané žalobkyní ani jiné vady, pro které by měl napadené rozhodnutí zrušit; v odůvodnění rozsudku se rovněž ztotožnil se žalovaným v tom, že důvody uplatněné žalobkyní nejsou podřaditelné pod žádný z důvodů pro udělení azylu. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobkyně žádost o azyl odůvodnila ekonomickými problémy v zemi původu, touhou po pracovním uplatnění v ČR a dále legalizací pobytu v ČR. Soud uzavřel, že žalobkyně v průběhu správního řízení netvrdila žádné azylově relevantní důvody, přičemž žalovaný má povinnost zjistit skutečný stav věci pouze v rozsahu důvodů uplatněných žadatelem v průběhu správního řízení.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) včas kasační stížnost založenou na důvodech uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b), d) s. ř. s. Uvedla, že žalovaný řádně nezkoumal podmínky pro udělení humanitárního azylu. Nebylo dostatečně zdůvodněno, proč okolnosti uvedené stěžovatelkou v žádosti nejsou důvody zřetele hodnými a nemohou být považovány za humanitární. Po návratu do země původu by se stěžovatelka ocitla v neřešitelné situaci; je sirotek, nemá se tedy kam vrátit. Její zvláštní osobní poměry spolu se situací v zemi původu zakládají důvody pro udělení humanitárního azylu. Došlo též k porušení § 3 odst. 3, 4 a § 46 správního řádu. Krajský soud se pak nezabýval tím, zda správní uvážení nepřekročilo meze zákona a zda jej žalovaný nevyložil příliš úzce. Navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Závěrem žalobkyně požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O této žádosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť rozhodl přímo ve věci samé.

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že stěžovatelka ani v kasační stížnosti neuvedla žádný konkrétní důvod, který by se dal podřadit pod § 14 zákona o azylu; zmiňovala pouze okolnosti ekonomického charakteru. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a shledal kasační stížnost nedůvodnou.

Stěžovatelka v kasační stížnosti komplexně napadla způsob posouzení možnosti udělení humanitárního azylu jak žalovaným, tak krajským soudem.

Nejvyšší správní soud má však zato, že v daném případě nebyly pro udělení humanitárního azylu splněny zákonné podmínky. Podle § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. Institut humanitárního azylu

tak spočívá v kombinaci neurčitého právního pojmu „případ zvláštního zřetele hodný“ a správního uvážení, které je vlastním rozhodnutím správního orgánu a je vyjádřeno slovy „lze udělit humanitární azyl“. Míra volnosti tohoto rozhodování správního orgánu je pak omezena pouze zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá obecně z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu. Jak vyplynulo ze správního spisu, žalovaný zkoumal, zda v případě stěžovatelky nebyly dány důvody pro udělení humanitárního azylu a dospěl k závěru, že tomu tak není. Udělení humanitárního azylu je na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. Žalovaný řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci stěžovatelky, tak i stav v zemi původu. Pokud z toho sám nedovodil důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci, zejména když stěžovatelka ve správním řízení ani žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu sama netvrdila. Uváděla totiž pouze důvody ekonomické, které však důvodem pro udělení humanitárního azylu nejsou (srov. č. 182/2003 Sb. NSS). Nelze tak vyčítat žalovanému, jestliže konstatoval, že neshledal důvody pro udělení humanitárního azylu, neboť žádný takový důvod zde nebyl nabídnut. Správní uvážení žalovaného spočívající ve volbě rozhodnutí azyl z humanitárního důvodu neudělit, nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, bylo v souladu s pravidly logického usuzování a premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem; nelze tedy hovořit o voluntaristickém přístupu správního orgánu.

Nelze vytýkat ničeho ani krajskému soudu, který byl vázán rozsahem žaloby (§ 75 odst. 2 s. ř. s.); její obsah zcela vyčerpal. V těch limitech, kde soudní přezkum neudělení humanitárního azylu proveden být měl, byl krajským soudem proveden řádně a v přiměřeném rozsahu. Nebyla-li pak zjištěna na straně žalovaného libovůle, postupoval krajský soud zcela správně, když ve svém přezkumu do správního uvážení žalovaného o samotné otázce, zda byly v případě stěžovatelky dány důvody hodné zvláštního zřetele, dále nezasahoval a zaměřil tento přezkum pouze na otázky procesní. Úkolem soudu ve správním soudnictví totiž obecně je přezkum pohledem zákonnosti, byť v takzvané plné jurisdikci, a volné uvážení při rozhodování o udělení azylu z humanitárních důvodů podle okolností konkrétní věci je vyhrazeno toliko žalovanému.

Nelze tak než souhlasit s rozsudkem krajského soudu, že stěžovatelka neuváděla žádné skutečnosti, které by svědčily o přítomnosti důvodů pro poskytnutí azylu také podle § 14 zákona o azylu.

Takové relevantní skutečnosti stěžovatelka ostatně netvrdila ani v kasační stížnosti. Uvedla sice, že je sirotkem, vzhledem k jejímu věku však lze k této okolnosti, i přes zvážení dopadů této skutečnosti na kvalitu rodinného života, přihlédnout jen stěží. I když soud bere na vědomí zjištěné reálie o Čínské lidové republice ve smyslu obtíží s obživou či seberealizací zejména venkovského obyvatelstva, tyto plynou právě z hospodářské situace země a nelze je bez dalšího vnímat jinak, nežli právě jako důvody po výtce ekonomické. V daném případě k nim nepřistoupila žádná další okolnost, jež by tuto jejich obecnou povahu kvalitativně měnila a povýšila na důvody, jež by úvahu o udělení humanitárního azylu zasloužily. Osobní situace stěžovatelky ve vazbě na aktuální situaci v zemi původu žádnou takovou mimořádnost nepředstavuje, včetně návratu do vlasti.

Nejvyšší správní soud tedy shledal všechny stěžovatelčiny námitky nedůvodnými. Protože v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u č en í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. srpna 2005

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu